

Parkeeronderbouwing Rijnstate locatie Elst Centraal

Datum: Oktober 2020
Locatie: Arnhem
Auteur: Stichting Rijnstate

Inleiding

De uitgangspunten in de Nota Parkeernormen gemeente Overbetuwe 2016 dient als onderlegger voor herziening van een bestaand dan wel vaststelling van een nieuw bestemmingsplan, waarmee planologische ontwikkelingen worden mogelijk gemaakt. In een bestemmingsplan kan een link worden gelegd met deze nota of kunnen de relevante parkeernormen uit de nota worden overgenomen. Parkeereisen voor fiets en auto kunnen worden opgenomen in de regels van een nieuw/herzien bestemmingsplan.

In deze memo wordt aan de hand van de parkeernormen van de gemeente Overbetuwe en referenties van Rijnstate een onderbouwing neergelegd door ziekenhuis Rijnstate voor het aantal benodigde parkeerplaatsen, fietsparkeerplaatsen en kiss & ride plaatsen.

Parkeren auto's

Ziekenhuisvoorziening (inclusief Laboratorium)

Norm gemeente Overbetuwe ziekenhuisvoorziening

Onderstaande tabel geeft de parkeernorm van de gemeente Overbetuwe weer. Locatie Spoorlaan is bestempeld als centrum locatie. Dit betekent dat een richtlijn van 1,5 parkeerplaatsen per 100 m² bvo als ondergrens geldt. Het aandeel patiënten/bezoekers is 29%. Het aandeel medewerkers is 71%.

Gezondheids- zorg en (sociale) voorzieningen	Elst-Zetten		Overige kernen	Buiten- gebied	Aandeel bezoekers	Eenheid per
	Centrum	Rest bebouwde kom	Rest bebouwde kom			
Ziekenhuis	1,5	1,8	2,0	2,1	29%	100 m ² bvo

Conform de 'Nota Parkeernormen gemeente Overbetuwe 2016' zou een parkeernorm van 1,5 parkeerplaatsen per 100 m² bvo kunnen worden gehanteerd. Echter blijkt uit het parkeeronderzoek dat 1,5 parkeerplaatsen per 100 m² bvo aan de lage kant is. Daarom is het advies van de gemeente Overbetuwe om uit te gaan van 1,8 parkeerplaats, zoals in de overige delen van Elst (rest bebouwde kom). De reden hiervoor zijn:

- Ondanks dat het ziekenhuis in het centrumgebied is gesitueerd in de parkeernota, heeft het ziekenhuis niet dezelfde mobiliteitspatronen als andere voorzieningen in het centrum;
- De afstanden die mensen afleggen voor een behandeling in het ziekenhuis zijn veel groter dan bij andere centrumvoorzieningen, zoals horeca en winkels;
- In tegenstelling tot andere centrum voorzieningen, wordt er relatief veel gebruik gemaakt van de auto en minder van het ov en de fiets.;
- Uit het parkeeronderzoek blijkt dat veel ziekenhuizen een hogere parkeernorm dan 1,5 parkeerplaats per 100 m² hanteren;
- Door gebruik te maken van een hogere parkeernorm voorkom je dat er een tekort aan parkeerplaatsen kan ontstaan, waarbij bezoekers eventueel gaan parkeren in de omliggende woonwijken.

Referenties

Onderstaande tabel geeft het aantal parkeerplaatsen per 100 m² bvo weer bij andere ziekenhuizen. Er kan geconcludeerd worden dat er een hele grote fluctuatie is, verklaarbaar door onder andere:

- Functietype, ligging, bereikbaarheid openbaar vervoer;
- Parkeertarieven en mobiliteitsbeleid.

referenties	pp	m2 bvo	PP/ 100m2 bvo
Slingeland	1.360	40.000	3,40
Rijnstate Arnhem Noord	1.840	90.000	2,04
Franciscus Gasthuis	1.490	75.000	1,99
Tergooi	1.250	70.000	1,79
St. Antonius Utrecht	1.015	71.000	1,43
Conclusie: hele grote fluctuatie			
Tendens van de ziekenhuizen is tussen de 1,8 en 2,0 pp per 100 m2 bvo			

De tendens van de ziekenhuizen is tussen de 1,8 en 2,0 parkeerplaatsen per 100 m² bvo, mits voldoende openbare voorzieningen in nabijheid.

Er kan geconcludeerd worden dat de richtlijn uit de parkeernorm van de gemeente Overbetuwe (1,5 pp /100 m² bvo) aan de lage kant is. Daarom is besloten om uit te gaan van 1,8 pp/100 m² bvo voor de volgende functies:

1. Ziekenhuisvoorziening (incl. apotheek);
2. Externe verhuur (excl. restauratieve voorziening);
3. Laboratorium.

De functie 'externe verhuur' kan zowel medische dienstverlening als openbare dienstverlening (zonder baliefunctie) beslaan. Medische dienstverlening valt onder de functie ziekenhuisvoorziening en daarmee is de norm 1,8 pp/100 m² bvo van toepassing. Openbare dienstverlening (zonder baliefunctie) valt onder de norm 'kantoren zonder balie'. Voor deze functie is de norm die de gemeente Overbetuwe hanteert in de Nota Parkeernormen gemeente Overbetuwe 2016 gelijk aan de norm die wordt gehanteerd voor de ziekenhuisvoorziening: 1,8 pp/100 m² bvo. Zie onderstaande afbeelding (Bron: Nota Parkeernormen gemeente Overbetuwe 2016). De functie openbare dienstverlening is gemaximaliseerd met een bruto vloeroppervlakte tot 1.200 m².

Werken	Elst-Zetten		Overige kernen	Buiten-gebied	Aandeel bezoekers	Eenheid per
	Centrum	Rest bebouwde kom	Rest bebouwde kom			
Commerciële dienstverlening (kantoor met baliefunctie)	2,3	3,1	3,8	3,8	20%	100 m ² bvo
Kantoor(zonder baliefunctie)	1,8	2,3	2,8	2,8	5%	100 m ² bvo
Bedrijf arbeidsextensief/ bezoekersextensief bedrijven (loods, opslag, transportbedrijf)	0,9	1,3	1,3	1,3	5%	100 m ² bvo
Bedrijf arbeidsintensief/ bezoekersextensief (industrie, laboratorium, werkplaats)	1,8	2,6	2,6	2,6	5%	100 m ² bvo
Bedrijfsverzamelgebouw	1,5	2,1	2,2	2,2	10%	100 m ² bvo

De parkeerbehoefte van Rijnstate bedraagt **439** parkeerplaatsen (24.362 m² bvo) en is **exclusief** de parkeerbehoefte voor het restaurant. De parkeerbehoefte voor het restaurant is uitgewerkt op pagina 5.

Verhouding parkeren patiënt/bezoekers en medewerkers ziekenhuisvoorziening

Van belang is om vast te stellen hoe de verhouding is tussen het parkeren bezoekers en medewerkers. De gemeente Overbetuwe hanteert de volgende verhouding: 29% bezoekers en 71% medewerkers. Deze verhouding lijkt niet overeen te komen met de verhouding op de hoofdlocatie van Rijnstate in Arnhem. De verhouding op de hoofdlocatie van Rijnstate is: 35% patiënten/bezoekers en 65% medewerkers.

Het valt op dat het percentage medewerkers in de parkeernota (71%) aan de hoge kant is ten opzichte van de cijfers voor Rijnstate locatie Arnhem. Er is besloten om uit te gaan van de verhouding van de hoofdlocatie Arnhem met een belangrijke kanttekening. Op dit moment worden medewerkers van Rijnstate onvoldoende gestimuleerd om met alternatieve vervoersmiddelen (fiets, OV) naar het werk te komen. Het mobiliteitsbeleid van Rijnstate wordt geactualiseerd. Het streven is om meer medewerkers uit de auto te krijgen. Daarnaast kent locatie Elst een gunstigere ligging ten opzichte van het openbaar vervoer ten opzichte van locatie Arnhem. Reizen met het openbaar vervoer wordt hierdoor aantrekkelijker voor medewerkers. Rekening houdende met deze ontwikkelrichting, is de verwachting dat het percentage medewerkers verder zal dalen.

Op basis van bovenstaande inzichten wordt de volgende verhouding vastgehouden:

- Patiënten/Bezoekers: 40%
- Medewerkers: 60%

Restauratieve voorziening

Norm gemeente Overbetuwe restauratieve voorziening

In het programma is ook rekening gehouden met een restaurant. Deze functie kent een andere parkeernorm. De gemeente Overbetuwe hanteert een ondergrens voor een restauratieve voorziening van 10 pp / 100 m² bvo.

- Aandeel bezoekers: 80%
- Aandeel medewerkers: 20%

Er kan geconcludeerd worden dat de norm uit de Nota parkeernormen van de gemeente Overbetuwe (10 pp /100 m² bvo) niet volledig toepasbaar is voor de ziekenhuisvoorziening.

- *Bezoekers restaurant:* De restauratieve voorziening in het ziekenhuis zal voornamelijk gebruikt worden door gebruikers (patiënten, bezoekers en medewerkers) van de ziekenhuisvoorziening. De parkeerbehoefte van deze gebruikers is opgenomen in de doorrekening van de parkeerbehoefte voor de ziekenhuisvoorziening (439 parkeerplaatsen).
- *Medewerkers restaurant:* De additionele parkeerbehoefte gerelateerd aan de restauratieve voorziening (638 m² bvo) wordt ingevuld door medewerkers van het restaurant. De parkeernorm van de gemeente Overbetuwe voor de medewerkers van het restaurant is toepasbaar. Dit resulteert in een parkeerbehoefte van **13** parkeerplaatsen (638 m² bvo x 10 pp/100 m² bvo x 20% medewerkers).

Conclusie auto's

Het volgende kan geconcludeerd worden:

➤ **Ziekenhuisvoorziening:**

- Parkeernorm gemeente Overbetuwe (ziekenhuisvoorziening) lijkt aan de **lage kant**, echter referenties lopen sterk uiteen. Op basis van referentiecijfers en ervaringscijfers van Rijnstate is gekozen om een parkeernorm van 1,8 parkeerplaatsen per 100 m² bvo te hanteren.
- De **verhouding bezoeker vs. personeel voor de ziekenhuisvoorziening** zoals opgenomen in de parkeernorm lijkt niet overeen te komen met referenties. Daarom is besloten om vast te houden aan de verhouding 40% bezoekers en 60% medewerkers.
- **Restaurant:** Parkeernorm gemeente Overbetuwe is alleen toepasbaar voor deze locatie voor de medewerkers van het restaurant (13 parkeerplaatsen). De restauratieve voorziening zal in het bijzonder gebruikt worden door gebruikers van de ziekenhuisvoorziening. Deze gebruikers zijn al meegenomen in de doorrekening van de parkeerbehoefte voor de ziekenhuisvoorziening. Alleen de parkeerbehoefte van de medewerkers van het restaurant resulteert in een (additionele) parkeerbehoefte.
- De ligging van de locatie (spoorlocatie) stimuleert reizen met het **OV**. Echter, door de **gratis parkeervoorziening** is het de vraag in hoeverre mensen de auto laten staan en kiezen voor alternatieve vervoersmiddelen.
- De verwachte bezetting voor de ziekenhuisvoorziening (inclusief het laboratorium en externe verhuur) resulteert in **439 parkeerplaatsen** (fase 1 & 2) voor de ziekenhuisvoorziening en **13 parkeerplaatsen** voor de restauratieve voorziening. Totaal: **452 parkeerplaatsen**.
- Oplossingsrichting:

Fase 1

- Parkeervoorziening voor bezoekers op **het Klooster**: op locatie het Klooster kunnen er (maximaal) 180 parkeerplaatsen gerealiseerd worden. Deze parkeervoorziening wordt ingezet voor patiënten en bezoekers van het ziekenhuis. Er kan geconcludeerd worden dat er voldoende parkeerplaatsen zijn voor de patiënten en bezoekers van Rijnstate, **fase 1 zijnde 104 parkeerplaatsen**. Op piekmomenten zijn er ruim 70 parkeerplaatsen (extra) aanwezig.
- Parkeervoorziening voor medewerkers Rijnstate en medewerkers van het restaurant fase 1 in de **huidige P&R garage: 168** parkeerplaatsen op basis van medegebruik ten behoeve van de personeelsleden van Rijnstate. Deze overcapaciteit is in de dagsituatie aanwezig.

Fase 1 & 2

- Parkeervoorziening voor bezoekers op **het Klooster**: op locatie het Klooster kunnen er (maximaal) 180 parkeerplaatsen gerealiseerd worden. Er kan geconcludeerd worden dat er voldoende parkeerplaatsen zijn voor de patiënten en bezoekers van Rijnstate, **fase 1 & 2 zijnde 176 parkeerplaatsen**. Op piekmomenten zijn er 4 parkeerplaatsen (extra) aanwezig.
- Parkeervoorziening voor medewerkers Rijnstate en het restaurant, fase 1 & 2 in de **huidige P&R garage: 276** parkeerplaatsen. Deze overcapaciteit is in de dagsituatie aanwezig.

Rijnstate Elst (fase 2) 10.000 m² bvo		Norm Gemeente		Rijnstate Noord		Verwachte bezetting	
P-pat/bez		52	29%	63	35%	72	40%
P-medewerkers		128	71%	117	65%	108	60%
P-totaal (10.000 m² bvo)		180		180		180	
Totaal fase 2		180				180	

Rijnstate Elst (fase 1) 15.000 m² bvo		Norm Gemeente		Rijnstate Noord		Verwachte bezetting	
Ziekenhuisvoorziening	P-pat/bez	59	29%	72	35%	104	40%
	P-medewerkers	146	71%	133	65%	155	60%
	P-totaal (14.362 m² bvo)	205		205		259	
Restaurant	P-bez	51	80%	n.v.t.		0	n.v.t.
	P-medewerkers	13	20%	n.v.t.		13	20%
	P-totaal (638 m² bvo)	64		n.v.t.		13	
Totaal fase 1		269				272	

Rijnstate Elst (fase 1 & 2) 25.000 m² bvo		Norm Gemeente		Rijnstate Noord		Verwachte bezetting	
Ziekenhuisvoorziening	P-pat/bez	111	29%	135	35%	176	40%
	P-medewerkers	274	71%	250	65%	263	60%
	P-totaal (24.362 m² bvo)	385		385		439	
Restaurant	P-bez	51	80%	n.v.t.		0	n.v.t.
	P-medewerkers	13	20%	n.v.t.		13	20%
	P-totaal (638 m² bvo)	64		n.v.t.		13	
Totaal fase 1 & 2		449				452	

Parkeren fietsen

Norm gemeente Overbetuwe

De fietsnorm van de gemeente Overbetuwe zoals opgenomen in de Nota Parkeernormen 2016 is gebaseerd op de richtlijn van het CROW publicatie 317 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie' uit 2012. Onderstaande tabel geeft de fietsnorm van de gemeente Overbetuwe weer. Locatie Spoorlaan is bestempeld als centrum locatie. Dit betekent dat er minimaal:

- 0,5 fietsparkeerplaatsen per 100 m² bvo voor patiënten/bezoekers gerealiseerd moeten worden.
- 0,4 fietsparkeerplaatsen per 100 m² bvo voor medewerkers gerealiseerd moeten worden.

Uitgaande van een ziekenhuisvoorziening van 25.000 m² bvo (fase 1 & 2) betekent dit dat er minimaal:

- 125 fietsparkeerplaatsen benodigd zijn patiënten/bezoekers.
- 100 fietsparkeerplaatsen nodig zijn voor medewerkers.

Gezondheidszorg en (sociale) voorzieningen	Elst-Zetten		Overige kernen	Buiten-gebied	Eenheid per
	Centrum	Rest bebouwde kom	Rest bebouwde kom		
Apotheek (bezoekers)	7	7	7	7	Locatie
Apotheek (medewerkers)	4	4	4	4	Locatie
Begraafplaats/ crematorium	5	5	5	5	Gelijktijdige plechtigheid
Gezondheidscentrum (bezoekers)	1,3	1,3	1,3	1,3	100 m² bvo
Gezondheidscentrum (medewerkers)	0,4	0,4	0,4	0,4	100 m² bvo
Kerk/moskee	40	40	40	40	100 zitplaatsen
Ziekenhuis (bezoekers)	0,5	0,5	0,5	0,5	100 m² bvo
Ziekenhuis (medewerkers)	0,4	0,2	0,2	n.v.t.	

Referentie

De richtlijn van de gemeente Overbetuwe is inmiddels gewijzigd (zie onderstaande tabel, geactualiseerde CROW richtlijn 2019) De verwachting is dat fietsen voor medewerkers de aankomende jaren verder gestimuleerd zal worden. Als we vasthouden aan de geactualiseerde (CROW) richtlijn (2019), dan hebben we minimaal:

- 100 fietsparkeerplaatsen benodigd zijn patiënten/bezoekers (0,4 pp/100 m² bvo)
- 150 fietsparkeerplaatsen nodig zijn voor medewerkers (0,6 pp/100 m² bvo)

De gewijzigde richtlijn hanteert een lager kencijfer voor patiënten/bezoekers (0,4 i.p.v. 0,5) en een hoger kencijfer voor medewerkers ((0,6 i.p.v. 0,4). Het advies is om vast te houden aan de gewijzigde richtlijnen en daarmee af te wijken van het gemeentelijk beleid.

Een lager kencijfer voor patiënten/bezoekers is verklaarbaar, omdat de ziekenhuisvoorziening in Elst een ander karakter heeft dan een standaard ziekenhuis. Een standaard ziekenhuis kent veel bezoekers van patiënten die meerdere dagen in het ziekenhuis verblijven. Aangezien de ziekenhuisvoorziening (in fase 1) geen verblijfsfunctie kent, zal het aandeel bezoekers lager zijn ten opzichte van het gemeentelijk beleid.

GEZONDHEIDSZORG & MAATSCHAPPELIJKE VOORZIENINGEN	Locatie	Kencijfer	Bandbreedte (min-max)	Per (eenheid 1)
Apotheek (bezoekers)		7,0	4,0 – 10,0	locatie
Apotheek (medewerkers)		4,0	2,0 – 7,0	locatie
Begraafplaats/crematorium		5,0	3,0 – 8,0	gelijktijdige plechtigheid
Gezondheidscentrum (bezoekers)		1,3	1,0 – 3,0	100 m2
Gezondheidscentrum (medewerkers)		0,4	0,3 – 0,7	100 m2
Kerk/moskee		30,0	20,0 – 62,0	100 zitplaatsen
Ziekenhuis (bezoekers)		0,4	0,2 – 0,6	100m2 bvo
Ziekenhuis (medewerkers)		0,6	0,3 – 0,8	100m2 bvo

Conclusie fietsen

Het volgende kan geconcludeerd worden:

- De **verhouding bezoeker vs. personeel** is aangescherpt in de landelijke richtlijn (2019). Er wordt vastgehouden aan deze geactualiseerde richtlijn.
 - Het aantal fietsparkeerplaatsen (fase 1 & 2) betreft minimaal **250 plaatsen**.
 - Oplossingsrichting:
 - Beveiligde, afgesloten (uitpandige) fietsparkeervoorziening voor medewerkers op het terrein van Rijnstate: **150 plaatsen**¹.
 - Openbare fietsparkeervoorziening voor patiënten/bezoekers aan de westzijde (huidige fietsenstallingen perron spoor Elst). Er wordt uitgegaan van de fietscapaciteit voor **100 plaatsen** voor patiënten/bezoekers.

Rijnstate Elst (fase 1) 15.000 m ² bvo	P-pat/bez	P-medewerkers	Totaal	Norm-pat/bez	Norm-medewerkers
O.b.v. fietsnorm gemeente Overbetuwe	75	60	135	0,5	0,4
O.b.v. CROW richtlijn (2019)	60	90	150	0,4	0,6
Rijnstate Elst (fase 2) 10.000 m ² bvo	P-pat/bez	P-medewerkers	Totaal	Norm-pat/bez	Norm-medewerkers
O.b.v. fietsnorm gemeente Overbetuwe	50	40	90	0,5	0,4
O.b.v. CROW richtlijn (2019)	40	60	100	0,4	0,6
Rijnstate Elst (fase 1 & 2) 25.000 m ² bvo	P-pat/bez	P-medewerkers	Totaal	Norm-pat/bez	Norm-medewerkers
O.b.v. fietsnorm gemeente Overbetuwe	125	100	225	0,5	0,4
O.b.v. CROW richtlijn (2019)	100	150	250	0,4	0,6

¹ Voorziening voor normale fietsen, elektrische fietsen, scooters en bakfietsen. Tevens dient er een voorziening te zijn voor het opladen van elektrische fietsen.

Kiss & ride zone

Aan de voorzijde van het ziekenhuis (noordzijde) moeten parkeerplaatsen komen (kiss & ride functie) voor zowel patiënten/bezoekers van het ziekenhuis als voor de treinreizigers. De gemeente Overbetuwe hanteert **6 parkeerplaatsen** voor de treinreizigers. Er wordt uitgegaan van **6 extra parkeerplaatsen** voor patiënten/bezoekers, naast de 6 parkeerplaatsen voor treinreizigers. Referentieprojecten tonen aan dat dit voldoende moet zijn. De wachtfunctie van onder andere taxi's wordt ook opgelost aan de voorzijde van de entree (locatie kiss & ride).

In totaal zijn er **17 parkeerplaatsen** beschikbaar in de kiss & ride zone. Dit betekent dat er voldoende capaciteit is voor zowel de haal- en brengfunctie (ziekenhuisvoorziening en station) en de wachtfunctie voor onder andere taxi's.

Conclusie

Aan de hand van bovenliggende informatie kan het volgende geconcludeerd worden:

- **Parkeren auto's:** er wordt vastgehouden aan 1,8 parkeerplaats per 100 m² bvo voor de ziekenhuisvoorziening. Er wordt afgeweken van de parkeernorm voor de restauratieve voorziening (10 pp per 100 m² bvo) , omdat de restauratieve voorziening hoofdzakelijk gebruikt zal worden door gebruikers van de ziekenhuisvoorziening. Dit resulteert in:
 - **Fase 1: 272** parkeerplaatsen fase 1 (15.000 m²), waarvan **104** parkeerplaatsen op het Klooster en **168** parkeerplaatsen in de P&R garage.
 - **Fase 1 & 2: 452** parkeerplaatsen fase 1 & 2 (25.000 m²), waarvan **176** parkeerplaatsen op het Klooster en **276** parkeerplaatsen in de P&R garage. Deze overcapaciteit is in de dagsituatie aanwezig in de P&R garage.
- **Parkeren fietsen:** er wordt vastgehouden aan de (geactualiseerde) landelijke kencijfers (CROW 2019). Dit resulteert in **250** parkeerplaatsen, waarvan **100** voor patiënten/bezoekers en **150** voor medewerkers.
- **Kiss & ride:** er wordt vasthouden aan **6 plaatsen** voor de kiss & ride functie van de ziekenhuisvoorziening. In totaal zijn er 17 plekken beschikbaar in de kiss & ride zone. Dit betekent dat er voldoende capaciteit is voor zowel de haal- en brengfunctie (ziekenhuisvoorziening en station) en de wachtfunctie voor onder andere taxi's.